

GULDET i den keltiske kristendom

Ultrakort historisk rids:

«Kelterne» var nogle af «Europas fædre» - blev fordrevet mod vest af romerne (især Cæsar). Romerne kaldte dem «Gallerne». Rom besætter en del af det centrale Britannien og da Romerriget bliver kristent, etableres en kirke (under romerkirken) i denne del af Britannien.

Meget tidligt i historien (måske på ApGs tid) kommer de første kristne til England og de første keltere der blir kristne. Da romerne har forladt Britannien og den romerske kirke der er har mistet meget terræn, sender Romerkirken Patrick til Irland som missionær-biskop i 432. Han bliver redskab til en enorm vækkelse blandt kelterne, og den fører til en noget anden udgave af kirke og menighedsliv end den romerske - bl.a. er den også inspireret af Øst-kirken og af den keltiske kultur. Vækkelsen spreder sig til Wales og Skotland.

Den keltiske kirkes tro

Grundlaget var det samme som for resten af oldkirken: det Bibelske budskab. Solkorset med både Jesus' død og opstandelse i ét symbol er typisk for den keltiske udformning af den basale oldkirkelige tro.

1. Treenigheden som fundament.

De keltiske guder var ofte fremstillet som tredelte, så for kelterne var det oplagt at den nye Gud var både én og tre. Der udvikledes mange billeder på dette: de tre led i en finger, vandets 3 former, trekløveret osv... Dette var meget centralt for Patrick, hvis symbol blev trekløveret.

2. Fletværket som afgørende

Det karakteristiske fletværk, der prydede den keltiske kunst, var også en grundliggende forståelsesramme: alt hang sammen og alt havde lige stor betydning: naturen og kulturer, Gud og mennesker, mand og kvinde. Derfor var ledelsesstrukturen ret flad og troslivet og hverdagslivet hang uløseligt sammen. Dette liv, hvor tro og hverdag er nok den væsentligste årsag til, at Gud kunne skabe en vækkelse igennem dette folk.

3. Gæs & øde øer - Helligånd & Bøn

Vildgåsen blev et symbol på Helligånden, der flyver overalt. Evangelister satte sig undertiden i en skindbåd og lod vejr og vind (og Ånd) lede dem hen til nye steder. Meget fremtrædende kirkeledere med mængder af mennesker omkring sig kunne pludselig (ligesom Jesus) trække sig tilbage til en øde ø og være der i måske flere år for at bede og på den måde «tage én for holdet» i den åndelige kamp.

4. Beskyttelse og velsignelse

Kelterne var helt bevidste om, at ondskaften i dens mange former truede overalt - både inde i dem selv og udenfor dem. Derfor brugte de beskyttelsesbønner og velsignelser, der var en af deres måder at flette tro og hverdag sammen på. Nogle af Patricks udgaver er blevet meget populære i dag i talrige forskellige versioner.

"Sankt Patricks Brynje":

Må Kristus være foran dig og vise dig vejen.
Må Kristus være ved siden af dig og ledsage dig.
Må Kristus være bagved dig og beskærme din ryg.
Må Kristus være nedenunder dig
og holde dig oppe, når du falder.
Må Kristus være inden i dig og fylde dig med sin ånd.
Må Kristus være omkring dig og bevare dig fra alt ondt.
Må Kristus være oven over dig og velsigne dig.
Så(ledes) velsigne dig Gud Fader, Søn og Helligånd!

Til refleksion og samtale:

Er «treenigheden» noget af det ved Gud, som du oplever som nemt at tro og nemt at fortælle om?

Hvor meget af det «keltiske fletværk» oplever du i dit trosliv og menighedsliv?

Hvad tænker du om det at tage ud til et øde sted, og tager «én for holdet» i åndskampen?

Bruger du beskyttelsesbøn og velsignelser i din hverdag?

Sankt Patrick:

Jeg står op i dag
ved Guds kraft til at lede mig:
Guds magt til at bære mig,
Guds visdom til at føre mig,
Guds øje til at se for mig,
Guds øre til at høre mig,
Guds ord til at tale til mig,
Guds hånd til at vogte over mig,
Guds vej til at ligge for mine fødder,
Guds skjold til at beskytte mig,
Guds hærske til at værne mig
mod djævlens snarer,
mod lasternes fristelser
mod naturens tilbøjeligheder
mod alle, som vil mig ondt,
Kristus med mig, Kristus foran mig,
Kristus bag mig,
Kristus i mig, Kristus under mig,
Kristus over mig,
Kristus ved min højre, Kristus ved min venstre,
Kristus hvor jeg ligger, Kristus hvor jeg sidder,
Kristus hvor jeg står,
Kristus i hjertet på enhver, der tænker på mig,
Kristus i munden på enhver, der taler om mig,
Kristus i hvert øje, der ser mig,
Kristus i hvert øre, der hører mig.
Jeg står op i dag
ved en mægtig kraft, ved påkaldelse
af Treenigheden,
i tro på trefoldigheden
og bekendelsen af enheden over for Skaberens.

